

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 30897/2023
26.06.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Добриле Страјина, председника већа, Драгане Миросављевић и Надежде Видић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Јелена Симоновић, адвокат из ... против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Ивона Антић, адвокат из ..., ради деобе брачне тековине, одлучујући о ревизији тужиле изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 1563/2022 од 11.07.2023. године, у седници одржаној 26.06.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована ревизија тужиле изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 1563/2022 од 11.07.2023. године.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж 1563/2022 од 11.07.2023. године, усвојене су жалбе странака и укинута је пресуда Основног суда у Прокупљу П 769/2020 од 02.11.2021. године и одлучено тако што је обијен, као неоснован тужбени захтев тужиле којим је тражила да се обавезе тужени да јој плати на име доприноса и улагања у брачну заједницу новчани износ од 1.946.477,32 динара са законском затезном каматом од дана вештачења 06.09.2018. године до исплате и новчани износ од 25.351 евро у динарској противвредности по најповољнијем курсу по коме пословне банке исплаћују ефективну страну валуту на дан испуњења и у месту испуњења са законском затезном каматом почев од дана вештачења 24.02.2021. године до исплате и обавезана је тужилца да туженом на име трошкова поступка исплати 641.855,00 динара са законском затезном каматом од дана извршности пресуде до исплате.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилца је благовремено изјавила ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану одлуку на основу члана 408. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11 ... 10/23), Врховни суд је утврдио да је ревизија неоснована.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, странке су биле у браку од 1992. године, који брак је разведен правноснажном пресудом Основног суда у Прокупљу од 07.09.2012. године. Фактичка заједница живота међу странкама је престала августа 2011. године. У браку су добили два сина рођена 1992. године и 1996. године. Након закључења брака странке су прво живеље пар година у кући бабе по оцу туженог, коју су за потребе становања реновирали, а 1996. године су се преселиле у стан оца туженог, који је реновиран новцем родитеља туженог. Странке су, као купци са ВВ, као продавцем 11.06.2008. године закључиле предуговор о купопродаји куће у Прокупљу у ул. ... број ... на к.п. бр. .. КО Прокупље град, за купопродајну цену од 42.500 евра. Кућа је отплаћена сходно садржини предуговора, тако што је од ранијег власника делимично преузет кредит од Фонда за развој РС у износу од 9.900 евра, предат му је аутомобил марке Мерцедес караван 2004. годиште, чија је вредност процењена на износ од 19.500 евра, а у готовини му је од стране туженог исплаћен износ од 6.000 евра дана 15.09.2008. године, износ од 2.000 евра дана 24.01.2009. године, износ од 500 евра дана 14.02.2009. године и износ од 1.500 евра дана 15.02.2009. године. Последња уплата од 2.600 евра извршена је 10.05.2016. године од стране туженог, на који начин је у целости исплаћена уговорена купопродајна цена, због чега је између ВВ и ГГ, као продаваца и туженог, као купца закључен уговор о купопродаји куће, који је оверен код Јавног бележника 10.05.2016. године. За потребе куповине куће тужила је подигла кредит у износу од 5.000 евра. Отац туженог је продао стан у коме су странке живеље, и туженом је за потребе куповине куће поклонио износ од 25.000 евра, а пре тога је туженом поклонио новац за куповину аутомбила, који је тужени предао продавцу на име исплате дела купопродајне цене за кућу. Поред тога, отац туженог је финансијски учествовао и у адаптацији и реновирању куће. Кредит који је подигла тужила након развода брака исплатио је њен отац као жيرانт. Родитељи туженог су од 1972. године власници пословног простора – локала у центру Прокупља, који је током брака странака реновиран 1996. године њиховим средствима. У то време тужила није била у радном односу, нити је поседовала своју посебну имовину и уштеђевину. У том пословном простору отворен је кафић 1991. године на име туженог, као предузетника, а исти се од 2002. године до 2003. године и од 2004. године до 2011. године водио на име тужиле. Након развода брака тужени је тужили исплатио износ од 17.500 евра на име њеног учешћа у стицању током брака, тако што јој је износ од 13.500 евра предао у готовом новцу, док јој је у вредности од 4.000 евра предао аутомобил марке Мерцедес, иако су након престанка брачне заједнице странке постигле договор да свака од њих исплаћује кредите које је узела на своје име за потребе брачне заједнице. Тужени је продао кућу, исплатио комунална дуговања, дуговања кафића у износу од 2.084.586,05 динара, као и два кеш кредита код банака. У периоду од 1997. године до развода, тужила се бавила продајом гардеробе из Кине, а држала је бутик у периоду од 2011. године до 2012. године. Тужени је 2003/2004 године радио у иностранству, а током 2008. године и 2009. године, као шеф обезбеђења у казину. За време трајања брака тужила се старала о домаћинству и деци.

Према налазу и мишљењу судског вештака економско-финансијске струке тужила је пословала као предузетник у периоду од 01.07.2002. године до 14.10.2011. године, те да за наведени период њен допринос износи 980.845,70 динара. Допринос

туженог као предузетника износи 280.221,00 динар. Из наведеног следи да је тужиља допринела са 77,78%, а тужени 22,22%. Након престанка брачне заједнице тужени је платио дугове кафића у износу од 2.084.586,05 динара. Тужиљин отац је као жирант исплатио износ од 624.478,44 динара, а по другом кредиту је исплатио износ од 341.153,18 динара. Имајући у виду исплаћене дугове и кредите након развода брака странака учешће тужиље укупно износи 1.946.477,32 динара, а учешће туженог 2.364.807,05 динара. Из допунског налаза и мишљења судског вештака следи да када се имају у виду месечни приходи странака и преглед висине минималне потрошачке корпе, а све за период од 01.11.1992. године до 31.12.2014. године, у односу на потрошачку корпу, приходи су мањи за износ од 1.415.324,14 динара, односно за 47,12%. У потрошачкој корпи учешће тужиље приходима из кафића износи 36,64%, а учешће туженог 10,48%. Према налазу и мишљењу судског вештака грађевинске струке, кућа је легализована 2016. године, а вредност исте према процени од 02.02.2017. године износи 51.204 евра. Према просечној тржишној цени за 2017. годину вредност исте износи 56.148,45 евра. Разлика између вредности објекта у време куповине и 2017. године износи 13.648,45 евра. До престанка брачне заједнице разлика износи 5.237,45 евра, а након престанка увећана је вредност за још 8.378 евра.

Тужиља тужбом тражи да се обавезе тужени да јој исплати укупан износ од 1.946.477,32 динара са припадајућом каматом, на име остварених прихода у брачној заједници од њене предузетничке делатности, односно од пословања угоститељске радње – кафића у Прокупљу, као и на име подигнута два кеш кредита за потребе брачне заједнице и износ од 25.351 евро у динарској противвредности са припадајућом каматом на име њеног учешћа у стицању породичне стамбене куће у Прокупљу, коју је тужени након развода странака продао трећем лицу.

Полазећи од тако утврђеног чињеничног стања, а након одржане расправе, другостепени суд је укинуо првостепену пресуду и одбио као неоснован тужбени захтев тужиље применом члана 168. и 171. став 1. Породичног закона.

Одлучујући о тужбеном захтеву тужиље за исплату износа од 1.946.477,32 динара, другостепени суд је пошао од тога да наведени износ представља износ од 980.845,70 динара који износ тужиља потражује на име зараде од пословања кафића у Прокупљу у периоду од 01.07.2002. године до 14.10.2011. године, а да износ од 624.478,44 динара и износ од 341.153,18 динара представљају износе исплаћене на име дуга по два кредита. Другостепени суд је закључио да тужиља нема право на исплату износа од 980.845,70 динара, полазећи од тога да је пословни простор у коме је пословао кафић тужиље власништво родитеља туженог, да је тужени и пре закључења брака са тужиљом држао кафић, као и да су родитељи туженог пословни простор реновирали 1996. године, и да је тужиља стим у вези имала мање трошкове, с обзиром на то да није плаћала закупнину, као и од чињенице да је тужени након развода брака измирио све обавезе кафића за период од 01.07.2002. године до 14.10.2011. године у укупном износу од 2.084.586,05 динара, а које се односе на комуналне трошкове, на потраживања од ОФПС-а, као и на потраживања добављача за испоручена алкохолна и безалкохолна пића. Осим тога да нема праву на исплату наведеног износа другостепени суд закључује да то произлази и из налаза и мишљења судског вештака, према ком налазу и мишљењу укупни приходи странака од пословања кафића за период од 01.01.1994. године до престанка брачне заједнице нису били довољни за намирење потрошачке корпе, односно да су били мањи од потрошачке корпе за 52,88%. Другостепени суд је сматрао да је неоснован и преостали део тужбеног

захтева, који се односи на дуг по основу кредита, јер иако су странке након престанка брачне заједнице постигле договор да свака од њих исплаћује кредите које су подигле за потребе брачне заједнице, да је тужени исплатом износа од 17.500,00 евра исплатио и те трошкове, као и део тужиле на име стицања у брачној заједници. Другостепени суд је одбио, као неоснован и тужбени захтев тужиле којим је тражила да се обавезе тужени да јој исплати износ од 25.351 евро са каматом, све у динарској противвредности, на име стицања породичне куће у Прокупљу, јер је закључио да је иста највећим делом стечена и реновирана од посебне имовине туженог добијене на поклон од његових родитеља, а да је тужилца учествовала у куповини и реновирању износом од 5.000 евра добијеног на име кредита, који јој је тужени исплатио.

По оцени Врховног суда, правилно је становиште другостепеног суда о неоснованости тражења тужиле за исплату наведених новчаних износа.

Чланом 168. став 2. Породичног закона, прописано је да имовина коју је супружник стекао у току трајања брака деобом заједничке имовине односно наслеђем, поклоном или другим правним послом којим се прибављају искључива права представља његову посебну имовину. Чланом 171. став 1. истог закона, прописано је да имовина коју су супружници стекли радом у току трајања заједнице живота у браку представља њихову заједничку имовину. Према члану 180. став 2. истог закона, претпоставља се да су удели супружника у заједничкој имовини једнаки, док према ставу 3. истог члана, већи удео једног супружника у стицању заједничке имовине зависи од његових остварених прихода, вођења послова у домаћинству, старања о деци, старања о имовини те других околности од значаја за одржавање или увећање вредности заједничке имовине.

Све наведене критеријуме другостепени суд је конкретизовао и применио на спорни однос странака, узимајући у обзир све врсте доприноса странака у стицању заједничке имовине, као и вредност посебне имовине којом је тужени учествовао у стицању заједничке имовине – куповини и реновирању предметне куће. Наиме, код утврђеног да је предметна кућа највећим делом купљена и реновирана од посебне имовине туженог добијене на поклон од његових родитеља, а да је тужилца учествовала у куповини и реновирању износом од 5.000 евра добијеног на име кредита, па како је тужени продао предметну кућу, то је правилан закључак другостепеног суда да тужилца нема право на исплату износа од 25.351 евро са каматом, све у динарској противвредности, на име стицања породичне куће, с обзиром на њен удео, који је знатно мањи (5000 евра) и да јој је тужени исплатом износа од 17.500 евра исплатио њен удео.

Неосновано тужилца оспорава правилност одлуке другостепеног суда којом је одбијен, као неоснован тужбени захтев за обавезивање туженог на исплату износа од 1.946.477,32 динара са каматом. Наведени део тужбеног захтева представља износ од 980.845,70 динара који износ тужилца потражује на име зараде од пословања кафића у Прокупљу у периоду од 01.07.2002. године до 14.10.2011. године, док износи од 624.478,44 динара и од 341.153,18 динара представљају износе исплаћене на име дуга по два кредита. Код утврђеног да је пословни простор у коме је пословао кафић тужилце власништво родитеља туженог, да је тужени и пре закључења брака са тужилом држао кафић и опремио га и да су родитељи туженог пословни простор реновирали 1996. године, као и од чињенице да је тужени након развода брака измирио све обавезе кафића за период од 01.07.2002. године до 14.10.2011. године у укупном

износу од 2.084.586,05 динара, а које обавезе се односе на комуналне трошкове, на потраживања од ОФПС-а, као и на потраживања добављача за испоручена алкохолна и безалкохолна пића, то је код тако утврђеног чињеничног стања правилан закључак другостепеног суда да тужилца нема право на исплату траженог износа, за који она сматра да су то средства која су резултат пословања кафића и да зато представљају њену имовину. Затим, код утврђеног да преостали износи од 624.478,44 динара и од 341.153,18 динара представљају дуг по кредиту који је подигнут за време трајања брачне заједнице, да је од добијеног кредита 5.000 евра уложено у куповину предметне куће, па иако су након престанка брачне заједнице странке постигле договор да свака од њих исплаћује кредите које је узела на своје име за потребе брачне заједнице, а тужени тужилци након престанка брачне заједнице исплатио износ од 17.500 евра, то је правилан закључак другостепеног суда да је неоснован и преостали део тужбеног захтева тужилце.

Наводима ревизије се заправо оспорава правилност утврђеног чињеничног стања и стављају примедбе на оцену доказа из члана 8. ЗПП. Другостепени суд је читањем доказа изведених пред првостепеним судом и непосредним извођењем доказа на расправи одржаној пред тим судом, употпунио чињенично стање и уз образложену оцену доказа утврдио све битне чињенице за правилну примену материјалног права и одлуку о изјављеној жалби, са којих разлога су неосновани ови наводи ревизије.

Из изнетих разлога, на основу члана 414. став 1. ЗПП, Врховни суд је одлучио као у изреци.

**Председник већа – судија
Добрила Страјина, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић